

Gabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla)

9 ta' Diċembru 2021 *

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Direttiva 2003/88/KE – Organizzazzjoni tal-ħin tax-xogħol – Protezzjoni tas-saħħa u tas-sigurtà tal-ħaddiema – Artikolu 7(1) – Dritt għal-leave annwali mħallas – Livell ta' remunerazzjoni – Remunerazzjoni mnaqqsa minħabba inkapaċità għax-xogħol”

Fil-Kawża C-217/20,

li għandha bħala sugġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mir-Rechtbank Overijssel (il-Qorti Distrettwali ta' Overijssel, il-Pajjiżi l-Baxxi), permezz ta' deċiżjoni tal-20 ta' Mejju 2020, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fil-25 ta' Mejju 2020, fil-proċedura

XXXX

vs

Staatssecretaris van Financiën,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn A. Arabadjiev, President tal-Ewwel Awla, li qiegħed jaġixxi bħala President tat-Tieni Awla, I. Ziemele (Relatrici), T. von Danwitz, P. G. Xuereb u A. Kumin, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: G. Hogan,

Registratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ipprezentati:

- għall-Gvern Olandiż, minn M. A. M. de Ree, K. Bulterman u J. M. Hoogveld, bħala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn H. van Vliet u C. Valero, bħala aġenti,

wara li semgħet il-konkluzjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ipprezentati fis-seduta tat-8 ta' Lulju 2021,

tagħti l-preżenti

* Lingwa tal-kawża: l-Olandiż.

Sentenza

- 1 It-talba għal deċizzjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 7 tad-Direttiva 2003/88/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Novembru 2003 li tikkonċerna ċerti aspetti tal-organizzazzjoni tal-ħin tax-xogħol (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 4, p. 381).
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn ir-rikorrent fil-kawza prinċipali u l-iStaatssecretaris van Financiën (is-Segretarju tal-Istat għall-Finanzi, il-Pajjiżi l-Baxxi) dwar l-ammont tar-remunerazzjoni li għalih ir-rikorrent għandu dritt għal leave annwali mħallas.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

- 3 Il-premessi 2 u 4 sa 6 tad-Direttiva 2003/88 jipprovdu:
 - “(2) L-Artikolu 137 [KE] jipprovdi li l-Komunità għandha tappoġġja u tikkomplementa l-attivitajiet ta' l-Istati Membri bil-għan li ttejjeb l-ambjent tax-xogħol u tiproteġi s-saħħa u s-sigurtà tal-ħaddiema. [...]
 - [...]
 - (4) It-titjib tas-sigurtà, l-iġene u s-saħħa tal-ħaddiema fil-post tax-xogħol huwa għan li m'għandux ikun subordinat sempliċement għal raġunijiet ekonomiċi.
 - (5) Il-ħaddiema kollha għandhom ikollhom perjodi adegwati ta' serħan. [...]
 - (6) Akkont għandu jittiehed tal-prinċipji ta' l-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO) fir-rigward ta' l-organizzazzjoni tal-ħin tax-xogħol, inklużi dawk relatati max-xogħol ta' bil-lejl.”
- 4 L-Artikolu 1 ta' din id-direttiva, intitolat “Għan u skop”, jipprevedi:
 - “1. Din id-Direttiva tistabbilixxi htiġiet minimi tas-sigurtà u s-saħħa għall-organizzazzjoni tal-ħin tax-xogħol.
 2. Din id-Direttiva tapplika għal:
 - (a) il-perjodi minimi ta' [...] leave annwali [...]
 - [...]
- 5 L-Artikolu 7 tal-imsemmija direttiva, intitolat “Leave annwali”, jipprovdi:
 - “1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-mizuri meħtieġa halli jassiguraw li kull ħaddiem ikun intitolat għal-leave annwali bil-ħlas ta' mill-anqas erba' ġimgħat b'konformità mal-kondizzjonijiet għall-intitolament għal, u l-għoti ta', leave bħal dan stabbilit bil-leġislazzjoni nazzjonali u/jew bil-prattika.

2. Il-perjodu minimu ta' leave annwali bil-ħlas ma jistax ikun mibdul b'pagament ta' benefiċċji bħala kumpens, apparti minn meta r-relazzjoni ta' l-impieg tkun giet itterminata.”

Id-dritt Olandiż

6 Skont l-Artikolu 22(1) tal-Algemeen Rijksambtenarenreglement (ir-Regolament Ġenerali tas-Servizz Pubbliku), fil-verżjoni tiegħu applikabbli għall-kawża prinċipali, (iktar 'il quddiem l-“ARAR”) l-uffiċjal għandu dritt għal leave kull sena biż-żamma tar-remunerazzjoni shiħa tiegħu.

7 L-Artikolu 37 tal-ARAR jipprevedi:

“1. Fil-każ ta' inkapaċità għax-xogħol minħabba mard, l-uffiċjal għandu dritt għaž-żamma tar-remunerazzjoni kollha tiegħu għal perijodu ta' 52 ġimgħa. Jekk, fi tmiem dan il-perijodu, is-sitwazzjoni ta' inkapaċità għax-xogħol tippersisti, huwa jirċievi 70 % tal-ammont tar-remunerazzjoni tiegħu.

[...]

5. B'deroga mill-ewwel subparagrafu, l-uffiċjal huwa intitolat, wara t-tmiem tal-perijodu ta' 52 ġimgħa msemmi fl-ewwel subparagrafu, għall-kontinwazzjoni tal-ħlas tar-remunerazzjoni kollha tiegħu għan-numru ta' sigħat li ħadem jew li kien jaħdem li kieku xogħol xieraq kien ġie offrut lilu.”

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

8 Ir-rikorrent fil-kawża prinċipali huwa impjegat mill-Belastingdienst (l-Awtorità Fiskali, il-Pajjiżi l-Baxxi). Mill-24 ta' Novembru 2015, huwa tqiegħed f'inkapaċità parzjali għax-xogħol fit-tul minħabba mard u jibbenefika minn mizura ta' ta' reintegrazzjoni.

9 Skont l-Artikolu 37(1) tal-ARAR, ir-rikorrent fil-kawża prinċipali rċieva r-remunerazzjoni shiħa tiegħu għall-ewwel sena ta' inkapaċità għax-xogħol, jiġifieri sal-24 ta' Novembru 2016, u mbagħad 70 % tal-ammont tagħha minn din id-data. Madankollu, skont dan l-Artikolu 37(5), huwa żamm ir-remunerazzjoni shiħa tiegħu għas-sigħat li matulhom huwa tqies li kien kapaċi jaħdem.

10 Matul il-leave annwali li r-rikorrent fil-kawża prinċipali ħa mill-25 ta' Lulju sas-17 ta' Awwissu 2017, huwa ngħata allowance ta' ammont ekwivalenti għal dak tar-remunerazzjoni li kien irċieva mill-24 ta' Novembru 2016, jiġifieri 70 % tar-remunerazzjoni tiegħu għas-sigħat li matulhom huwa kien f'inkapaċità għax-xogħol u 100 % ta' din ir-remunerazzjoni għas-sigħat li matulhom huwa kien meqjus bħala kapaċi jaħdem.

11 Permezz ta' lment imressaq quddiem is-Segretarju tal-Istat għall-Finanzi, ir-rikorrent fil-kawża prinċipali kkontesta l-ammont ta' din ir-remunerazzjoni, billi allega li, matul dan il-leave, huwa kellu jirċievi r-remunerazzjoni shiħa tiegħu. Peress li s-Segretarju tal-Istat għall-Finanzi ċaħad dan l-ilment permezz ta' deċiżjoni tat-13 ta' Ottubru 2017, ir-rikorrent fil-kawża prinċipali ppreżenta appell minn din id-deċiżjoni quddiem ir-Rechtbank Overijssel (il-Qorti Distrettwali ta' Overijssel, il-Pajjiżi l-Baxxi), il-qorti tar-rinviju.

- 12 Din tal-aħħar tirrileva li, bis-saħħa tal-Artikolu 22(1) tal-ARAR, l-uffiċjal għandu dritt għal leave mħallas kull sena biż-żamma tar-“remunerazzjoni shiħa” tiegħu. Hija tqis li dan il-kunċett ta’ “remunerazzjoni shiħa” huwa relatat mar-remunerazzjoni dovuta matul il-perijodu ta’ xogħol preċedenti għal dak li matulu jintalab il-leave annwali (iktar ’il quddiem il-“perijodu ta’ referenza”), jiġifieri, fil-kawża prinċipali, mar-remunerazzjoni msemmija fil-punt 10 ta’ din is-sentenza. Konsegwentement, il-pożizzjoni tas-Segretarju tal-Istat għall-Finanzi hija konformi mal-legiżlazzjoni nazzjonali.
- 13 Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju tirrileva li għalkemm id-Direttiva 2003/88 tiggarrantixxi d-dritt li wieħed jibbenefika minn leave annwali mħallas ta’ mill-inqas erba’ ġimgħat, inkluż fil-każ ta’ inkapaċità totali għax-xogħol, hija ma tinkludi l-ebda indikazzjoni fir-rigward tal-ammont tar-remunerazzjoni li għandha tithallas matul dan il-leave annwali.
- 14 Din il-qorti tfakkar li, fis-sentenzi tagħha tas-16 ta’ Marzu 2006, *Robinson-Steele et* (C-131/04 u C-257/04, EU:C:2006:177), kif ukoll tal-20 ta’ Jannar 2009, *Schultz-Hoff et* (C-350/06 u C-520/06, EU:C:2009:18), il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li, matul il-leave annwali tiegħu, haddiem għandu jirċievi r-remunerazzjoni “normali” tiegħu. F’dan ir-rigward, l-imsemmija qorti tindika li l-ammont tar-remunerazzjoni li rċieva r-rikorrent fil-kawża prinċipali matul il-leave annwali tiegħu huwa l-istess bhal dak li huwa rċieva matul il-perijodu ta’ referenza.
- 15 Madankollu, il-qorti tar-rinviju tindika wkoll li l-Qorti tal-Ġustizzja, fil-punt 25 tas-sentenza tal-20 ta’ Jannar 2009, *Schultz-Hoff et* (C-350/06 u C-520/06, EU:C:2009:18), ippreċiżat li l-iskop tad-dritt għal-leave annwali mħallas huwa differenti minn dak tad-dritt għal-leave tal-mard.
- 16 Fid-dawl ta’ din il-kunsiderazzjoni, hija tistaqsi jekk il-fatt li jittieħed inkunsiderazzjoni, għall-finijiet tad-determinazzjoni tal-ammont tar-remunerazzjoni dovuta matul perijodu ta’ leave annwali mħallas, tat-tnaqqis fir-remunerazzjoni wara sitwazzjoni ta’ inkapaċità għax-xogħol jaffettwax id-dritt għal-leave annwali mħallas tal-haddiem ikkonċernat.
- 17 F’dawn iċ-ċirkustanzi, ir-Rechtbank Overijssel (il-Qorti Distrettwali ta’ Overijssel) iddeċidiet li tissospendi l-proċedura quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:
 - “1) L-Artikolu 7(1) tad-[Direttiva 2003/88] għandu jiġi interpretat fis-sens li l-haddiem li jeżerċita d-dritt tiegħu għal-leave annwali ma jitlifx, minhabba f’hekk, ir-remunerazzjoni tiegħu jew parti minnha? Jew inkella din id-dispożizzjoni għandha tiġi interpretata fis-sens li l-haddiem iżomm ir-remunerazzjoni tiegħu meta huwa jeżerċita d-dritt tiegħu għal-leave annwali, indipendentement mir-raġuni li għaliha huwa ma jaħdimx matul il-leave tiegħu?
 - 2) L-Artikolu 7(1) tad-[Direttiva 2003/88] għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi dispożizzjonijiet jew Prattiki nazzjonali skont liema haddiem li jkun f’inkapaċità għax-xogħol minhabba mard u li jieħu l-leave annwali tiegħu jzomm ir-remunerazzjoni tiegħu fil-livell li huwa kellu qabel ma ħa l-leave annwali tiegħu, anki jekk, minhabba l-perijodu twil tal-inkapaċità għax-xogħol tiegħu, din ir-remunerazzjoni tkun inqas minn dik li tikkorrispondi għal kapaċità shiħa għax-xogħol?
 - 3) Id-dritt ta’ kull haddiem għal-leave annwali mħallas taħt l-Artikolu 7 tad-[Direttiva 2003/88] u l-ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja għandu jiġi interpretat fis-sens li huwa jipprekludi t-tnaqqis tar-remunerazzjoni waqt leave meħud matul inkapaċità għax-xogħol?”

Fuq id-domandi preliminari

- 18 Permezz tad-domandi preliminari tagħha, li għandhom jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 7(1) tad-Direttiva 2003/88 għandux jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi dispożizzjonijiet u prattiki nazzjonali li bis-saħħa tagħhom, meta haddiem f'sitwazzjoni ta' inkapaċità għax-xogħol minhabba mard jeżerċita d-dritt tiegħu għal-leave annwali mhallas, it-tnaqqis, wara l-inkapaċità għax-xogħol, tal-ammont tar-remunerazzjoni li huwa rċieva matul il-perijodu ta' referenza, jittiehed inkunsiderazzjoni sabiex jiġi ddeterminat l-ammont ta' remunerazzjoni li ser jithallas għal-leave annwali mhallas tiegħu.
- 19 Fl-ewwel lok, għandu jtfakkar li, kif jirriżulta mill-formulazzjoni nnifisha tal-Artikolu 7(1) tad-Direttiva 2003/88, din id-dispożizzjoni tistabbilixxi favur kull haddiem dritt għal-leave annwali mhallas ta' mill-inqas erba' ġimgħat. Dan id-dritt għandu jitqies li huwa prinċipju tad-dritt soċjali tal-Unjoni li għandu importanza partikolari u li għandu jiġi implimentat mill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti biss fil-limiti stipulati espressament mid-Direttiva 2003/88 stess (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-25 ta' Ġunju 2020, Varhoven kasatsionen sad na Republika Bulgaria u Iccrea Banca SpA, C-762/18 u C-37/19, EU:C:2020:504, punt 53 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata).
- 20 Fit-tieni lok, peress li d-dritt għal-leave annwali mhallas huwa stabbilit mill-Artikolu 7(1) tad-Direttiva 2003/88, għandu jiġi rrilevat li d-dispożizzjonijiet tagħha huma intizi, kif jirriżulta mill-premessa 4 tagħha, għat-titjib tas-sigurtà, tal-igjene u tas-saħħa tal-haddiema fuq ix-xogħol.
- 21 Barra minn hekk, il-premessa 5 ta' din id-direttiva tippreciża li “[i]l-haddiema kollha għandhom ikollhom perjodi adegwati ta' serħan”.
- 22 Konsegwentement, l-Artikolu 1 tal-imsemmiġa direttiva jipprevedi li din tal-aħħar tistabbilixxi rekwiżiti minimi ta' sigurtà u ta' saħħa fil-qasam tal-organizzazzjoni tal-hin tax-xogħol u li hija tapplika, b'mod partikolari, għall-perijodi minimi ta' leave annwali.
- 23 Fid-dawl ta' dawn l-għanijiet, huwa stabbilit li d-dritt għal leave annwali, stabbilit fl-Artikolu 7 tad-Direttiva 2003/88, għandu skop doppju, jiġifieri li jippermetti li l-haddiem jistrieħ mit-twettiq tal-kompiti li huwa obligat li jwettaq skont il-kuntratt ta' xogħol tiegħu, minn naħa, u li jgawdi perijodu ta' rilassament u rikreazzjoni, min-naħa l-oħra (sentenza tal-25 ta' Ġunju 2020, Varhoven kasatsionen sad na Republika Bulgaria u Iccrea Banca SpA, C-762/18 u C-37/19, EU:C:2020:504, punt 57 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata).
- 24 Fil-fatt, il-haddiem għandu normalment ikun jista' jibbenefika minn mistrieħ effettiv, sabiex jippreżerva s-sigurtà tiegħu u s-saħħa tiegħu (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-20 ta' Jannar 2009, Schultz-Hoff *et*, C-350/06 u C-520/06, EU:C:2009:18, punt 23).
- 25 Barra minn hekk, l-iskop tad-dritt għal-leave annwali mhallas stabbilit fl-Artikolu 7(1) tad-Direttiva 2003/88, li jiddistingwi dan il-leave minn tipi oħra ta' leave li għandhom skopijiet differenti, bħad-dritt għal-leave tal-mard li huwa intiz li jippermetti lill-haddiem li jirkupra minn marda (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-30 ta' Ġunju 2016, Sobczyszyn, C-178/15, EU:C:2016:502, punt 25), huwa bbażat fuq il-premessa li l-haddiem effettivament hadem matul il-perijodu ta' referenza. Fil-fatt, l-għan ta' din id-direttiva, li jikkonsisti fil-fatt li l-haddiem ikun jista' jkollu perijodu ta' mistrieħ, ta' serħan u ta' rikreazzjoni sabiex jippreżerva s-sigurtà tiegħu u s-saħħa tiegħu jippreżumi li dan il-haddiem ikun precedentement eżerċita attività li tiġġustifika li jingħatalu l-benefiċċju ta' tali perijodu. Minn dan jirriżulta li d-drittijiet għal-leave annwali

mhallas għandhom bhala prinċipju jiġu ddeterminati skont perijodi ta' xogħol effettiv imwettqa skont il-kuntratt ta' xogħol (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-25 ta' Ġunju 2020, Varhoven kasatsionen sad na Republika Bulgaria u Iccrea Banca SpA, C-762/18 u C-37/19, EU:C:2020:504, punt 58 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata).

- 26 Fit-tielet lok, f'dan il-kuntest, il-Qorti tal-Ġustizzja ppreċiżat li l-espressjoni "leave annwali mhallas", li tinsab fl-Artikolu 7(1) tad-Direttiva 2003/88, tfisser li, tul il-"leave annwali", fis-sens ta' din id-direttiva, ir-remunerazzjoni għandha tibqa' titħallas u li, fi kliem iehor, il-ħaddiem għandu jirċievi r-remunerazzjoni normali għal dan il-perijodu ta' mistrieħ (sentenza tat-13 ta' Diċembru 2018, Hein, C-385/17, EU:C:2018:1018, punt 32 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 27 Fil-fatt, il-ħaddiem għandu jitqiegħed, meta jeżerċita d-dritt tiegħu għal-leave annwali mhallas, f'sitwazzjoni li hija, fir-rigward tas-salarju, komparabbli mal-perijodi ta' xogħol (sentenza tat-13 ta' Diċembru 2018, Hein, C-385/17, EU:C:2018:1018, punt 33 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 28 Għaldaqstant, għalkemm l-istruttura tar-remunerazzjoni normali tal-ħaddiem taqa', bhala tali, taht id-dispożizzjonijiet u l-prattiki rregolati mid-dritt tal-Istati Membri, din ma jistax ikollha effett fuq id-dritt tal-ħaddiem li jgawdi, matul il-perijodu tiegħu ta' mistrieħ u ta' serħan, minn kundizzjonijiet ekonomiċi komparabbli ma' dawk li jikkonċernaw it-twettiq tax-xogħol tiegħu (sentenza tat-13 ta' Diċembru 2018, Hein, C-385/17, EU:C:2018:1018, punt 34 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 29 Barra minn hekk, f'ċerti sitwazzjonijiet speċifiċi li fihom il-ħaddiem ma jkunx kapaċi jwettaq il-funzjonijiet tiegħu, l-Istat Membru ma jistax jissugġetta d-dritt għal-leave annwali mhallas għall-obbligu li l-ħaddiem ikun effettivament hadem (sentenza tal-25 ta' Ġunju 2020, Varhoven kasatsionen sad na Republika Bulgaria u Iccrea Banca SpA, C-762/18 u C-37/19, EU:C:2020:504, punt 59 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata).
- 30 Dan japplika, b'mod partikolari, f'dak li jirrigwarda l-ħaddiema li huma fuq leave tal-mard matul il-perijodu ta' referenza. Fil-fatt, kif jirriżulta mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, fid-dawl tad-dritt għal-leave annwali mhallas, dawn il-ħaddiema huma assimilati ma' dawk li effettivament hadmu matul dan il-perijodu (sentenza tal-25 ta' Ġunju 2020, Varhoven kasatsionen sad na Republika Bulgaria u Iccrea Banca SpA, C-762/18 u C-37/19, EU:C:2020:504, punt 60 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata).
- 31 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja kkunsidrat li l-inkapaċità għax-xogħol minhabba mard hija, bhala prinċipju, imprevedibbli u indipendenti mir-rieda tal-ħaddiem. Dan huwa essenzjalment dak li jirriżulta wkoll mill-Konvenzjoni Nru 132 tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol tal-24 ta' Ġunju 1970 dwar il-leave annwali mhallas, kif irriveduta, li l-prinċipji tagħha għandhom jittieħdu inkunsiderazzjoni, bis-saħħa tal-premessa 6 tad-Direttiva 2003/88, għall-finijiet tal-interpretazzjoni tagħha. Fil-fatt, kif jirriżulta mill-Artikolu 5(4) ta' din il-konvenzjoni, l-assenzi dovuti għal marda għandhom jitqiesu li huma assenzi mix-xogħol "għal raġunijiet indipendenti mir-rieda tal-persuna impjegata kkonċernata", li għandhom "jingħaddu fil-perijodu ta' servizz" (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-4 ta' Ottubru 2018, Dicu, C-12/17, EU:C:2018:799, punt 32).

- 32 Minn dan isegwi li d-dritt ta' haddiem għal-leave annwali mhallas minimu, iggarantit mid-dritt tal-Unjoni, ma jistax jiġi ristrett minhabba li l-haddiem ma setax iwettaq l-obbligu ta' xogħol tiegħu minhabba mard matul il-perijodu ta' referenza (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-25 ta' Ġunju 2020, Varhoven kasatsionen sad na Republika Bulgaria u Iccrea Banca SpA, C-762/18 u C-37/19, EU:C:2020:504, punt 63 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata).
- 33 Għalhekk, il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet li l-kisba tar-remunerazzjoni normali matul il-perijodu ta' leave annwali mhallas hija intiza sabiex tippermetti lill-haddiem jieħu effettivament il-ġranet ta' leave li għalihom huwa għandu dritt. Issa, meta r-remunerazzjoni mhallsa abbażi tad-dritt għal-leave annwali mhallas previst fl-Artikolu 7(1) tad-Direttiva 2003/88 tkun inqas mir-remunerazzjoni normali li l-haddiem jirċievi matul il-perijodi ta' xogħol effettiv, hemm riskju li tali haddiem ikun inkoraġġit li ma jihux il-leave annwali mhallas tiegħu (sentenza tat-13 ta' Diċembru 2018, Hein, C-385/17, EU:C:2018:1018, punt 44).
- 34 F'dan il-każ, huwa stabbilit li, bis-saħħa tad-dispożizzjonijiet u tal-prattiki nazzjonali applikabbli għall-kawża prinċipali, l-ammont tar-remunerazzjoni mhallsa lir-rikorrent fil-kawża prinċipali matul il-leave annwali mhallas tiegħu huwa l-istess bħal dak li huwa rċieva matul il-perijodu ta' referenza. Il-Gvern Olandiż ikkonkluda, fl-osservazzjonijiet bil-miktub li huwa ssottometta lill-Qorti tal-Ġustizzja, li r-rikorrent fil-kawża prinċipali kien b'hekk tqiegħed, matul il-perijodu tal-leave annwali, f'sitwazzjoni ekonomika komparabbli ma' dik li kien fiha matul il-perijodu ta' referenza.
- 35 Ċertament, ma huwiex ikkontestat li, matul il-perijodu ta' leave annwali, ir-rikorrent fil-kawża prinċipali bbenefika minn kundizzjonijiet ekonomiċi komparabbli ma' dawk li huma applikabbli matul il-perijodi ta' xogħol tiegħu, fis-sens tal-ġurisprudenza mfakkra fil-punt 27 ta' din is-sentenza.
- 36 Madankollu, għandu jiġi kkonstatat, fl-ewwel lok, li leġislazzjoni jew prassi nazzjonali li permezz tagħha l-ammont tar-remunerazzjoni li jirċievi haddiem matul il-leave annwali mhallas tiegħu jkun l-istess bħal dak li huwa tħallas matul il-perijodu ta' referenza, mingħajr ma jittiehed inkunsiderazzjoni l-fatt li l-ammont ta' din ir-remunerazzjoni tnaqqas minhabba sitwazzjoni ta' inkapaċità għax-xogħol minhabba mard, iwasslu, essenzjalment, sabiex id-dritt għal-leave annwali mhallas mogħti mid-Direttiva 2003/88 jiġi ssuġġettat għall-obbligu li dan il-haddiem ikun hadem full-time matul dan il-perijodu.
- 37 Fit-tieni lok, kif enfasizza l-Avukat Ġenerali fil-punt 31 tal-konkluzjonijiet tiegħu, il-fatt li haddiem li jeżerċita d-dritt tiegħu għal-leave annwali mhallas jirċievi remunerazzjoni ikbar jew imnaqqsa skont jekk huwiex f'sitwazzjoni ta' inkapaċità għax-xogħol meta jeżerċita dan id-dritt jagħmel il-valur tal-imsemmi dritt dipendenti fuq id-data li fiha dan jiġi eżerċitat.
- 38 Fit-tielet lok, għalkemm, kif jirrileva l-Gvern Olandiż, ir-rikorrent fil-kawża prinċipali, matul il-leave annwali mhallas tiegħu, irċieva remunerazzjoni li l-ammont tagħha jikkorrispondi għal dak li tħallas matul il-perijodu ta' referenza, xorta jibqa' l-fatt li din ir-remunerazzjoni hija inqas minn dik li kien jirċievi kieku ma kienx f'sitwazzjoni ta' inkapaċità għax-xogħol minhabba mard matul dan il-perijodu.
- 39 Issa, kif jirrizulta mill-ġurisprudenza mfakkra fil-punti 25 u 30 ta' din is-sentenza, peress li l-inkapaċità għax-xogħol minhabba mard hija, bħala prinċipju, imprevedibbli u indipendenti mir-rieda tal-haddiem ikkonċernat, hemm lok, fir-rigward tad-dritt għal-leave annwali mhallas, li jitqies li l-haddiema li waqfu mix-xogħol minhabba leave tal-mard matul il-perijodu ta' referenza

huma assimilati ma' dawk li effettivament hadmu matul dan il-perijodu. Għaldaqstant, id-drittijiet għal-leave annwali mhallas għandhom, f'każ bħal dan, bħala principju jiġu ddeterminati skont perijodi ta' xogħol fil-fatt imwettqa skont il-kuntratt ta' xogħol, mingħajr ma jittiehed inkunsiderazzjoni l-fatt li l-ammont ta' din ir-remunerazzjoni tnaqqas minhabba sitwazzjoni ta' inkapaċità għax-xogħol minhabba mard.

- 40 Barra minn hekk, fid-dawl tal-iskop tal-leave annwali mhallas, kif imfakkar fil-punt 25 ta' din is-sentenza, il-fatt li l-kawża tal-inkapaċità għax-xogħol tkompli matul il-perijodu tal-imsemmi leave annwali mhallas tal-haddiem ma jistax ikollu effett fuq id-dritt ta' dan tal-aħħar li jircievi remunerazzjoni mingħajr tnaqqis matul dan il-leave.
- 41 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, ir-risposta li għandha tingħata għad-domandi magħmula hija li l-Artikolu 7(1) tad-Direttiva 2003/88 għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi dispożizzjonijiet u prattiki nazzjonali li bis-saħħa tagħhom, meta haddiem f'sitwazzjoni ta' inkapaċità għax-xogħol minhabba mard jeżercita d-dritt tiegħu għal-leave annwali mhallas, it-tnaqqis, wara l-inkapaċità għax-xogħol, tal-ammont tar-remunerazzjoni li huwa rċieva matul il-perijodu ta' referenza, jittiehed inkunsiderazzjoni sabiex jiġi ddeterminat l-ammont ta' remunerazzjoni li ser jithallas għal-leave annwali mhallas tiegħu.

Fuq l-ispejjeż

- 42 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tiddeciedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tiddeciedi:

L-Artikolu 7(1) tad-Direttiva 2003/88/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Novembru 2003 li tikkonċerna ċerti aspetti tal-organizzazzjoni tal-hin tax-xogħol għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi dispożizzjonijiet u prattiki nazzjonali li bis-saħħa tagħhom, meta haddiem f'sitwazzjoni ta' inkapaċità għax-xogħol minhabba mard jeżercita d-dritt tiegħu għal-leave annwali mhallas, it-tnaqqis, wara l-inkapaċità għax-xogħol, tal-ammont tar-remunerazzjoni li huwa rċieva matul il-perijodu ta' xogħol preċedenti għal dak li matulu l-leave annwali mhallas intalab, jittiehed inkunsiderazzjoni sabiex jiġi ddeterminat l-ammont ta' remunerazzjoni li ser jithallas għal-leave annwali mhallas tiegħu.

Firem